

d ů v o d ů:

Správně dovodil odvolací soud, že předpisy občanského zákona, jmenovitě § 921 obč. zák. nemohou přijíti v úvahu. Platí to zejména i o zaviněném neplnění. Marně dovolatel poukazuje k tomu, že by takto zmizel rozdíl mezi nesplněním zaviněným neb úmyslným a nezaviněným, což prý by vedlo k nesrovnalostem. Prodávatel může hájiti své zájmy a může se rozhodnouti proto, by trval na plnění a na náhradě škody, má-li za to, že to lépe hovoří jeho zájmům, než odstoupení od smlouvy.

Čís. 11179.

Dávka z majetku (zákon ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n.).

Vyplatil-li peněžní ústav celý vklad i s částkou zadržanou na dávku z majetku, postupníku dávkou povinného, a musel-li pak zaplatiti bernímu úřadu dávku z majetku do výše zadržené části vkladu, nemůže se domáhati na dávkou povinném náhrady podle § 1042 obč. zák. Lhostejno, proč nedbal peněžní ústav předpisů o zabavení části vkladu a proč proti nim jednal.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1931, Rv I 1293/30.)

Žalovaný převzal od manželů B-ových vkladní knížku, znějící k 1. březnu 1919 na 15.466 Kč složenou jako kauci těmito manželi za jednání o pronájem hotelu u žalující záložny a postoupil ji po skončení nájmu hotelu novému vlastníku inž. K-ovi. Tomuto záložna zaplatila celý peníz na knížce uložený, ač byla oprávněna zadržeti z něho 2019 Kč ve smyslu § 62 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n. na krytí nedoplatku dávky z majetku žalovaného, jenž byl povinen zaplatiti peníz ten ze svého majetku. Podle výměru berní správy bylo žalující záložně uloženo, by onen vklad 2019 Kč převedla na berní úřad ke krytí nedoplatku dávky z majetku a z přírůstku na majetku předepsané žalovanému. Peníz ten žalující záložna také bernímu úřadu zaplatila a domáhala se žalobou, o niž tu jde, jeho zaplacení na žalovaném. **O b a n i ž š í s o u d y** žalobu zamítly, odvolací soud z těchto **d ů v o d ů**: Odvolací důvod rozporu napadeného rozsudku se spisy, jež odvolatelka spatřuje v tom, že důvody rozsudku uvádějí jako důvod žalobního nároku, o nějž žalobkyně opírá žalobu, jen bezdůvodné obohacení, ač z doslovu odstavce V. žaloby jest zřejmo, že žalující strana především tvrdí, že učinila za žalovaného náklad 2019 Kč, jež žalovaný byl povinen sám zaplatiti a že teprve v druhé řadě tvrdí, že o tuto částku byl žalovaný bezdůvodně obohacen, jest sice oprávněn potud, že výtku odvolatelky odpovídá skutečnosti, než na rozhodnutí sporu nemá tento poklesek vlivu, třebaže se soud první stolice v důvodech rozsudku otázkou důvodnosti žalobního nároku po této stránce nezabýval. Podle názoru odvolacího soudu není vzhledem k souhlasnému přednesu stran žaloba odůvodněna, pokud se

opírá o onen důvod. Jest sice pravda, že podle ustanovení § 1042 obč. zák. ten, kdo učiní za druhého náklad, jež tento podle zákona byl by měl učiniti sám, má právo požadovati náhradu. To však předpokládá, že ten, kdo za druhého platil, nebyl k tomu sám podle zákona povinen. Bylo-li v tomto případě, jak sama žalující tvrdí, uloženo jí výměrem berní správy, aby ze vkladu převedla částku 2019 Kč na berní úřad ke krytí nedoplatku dávky z majetku a z přírůstku na majetku Václavu V-ovi (žalovanému), a platila-li žalobkyně tuto částku bernímu úřadu, splnila tím jen svou zákonnou povinnost, neboť jde právě o částku, již dle vládního nařízení ze dne 26. srpna 1919, čís. 488 sb. z. a n. byla povinna ze vkladu zadržeti. Bylo její povinností částku tu k řečenému účelu zadržeti a, neučinila-li tak jednala na svůj vrub a není oprávněna požadovati zaplacení částky té na žalovaném, jemuž vklad ani nevyplatila, neboť v době vkladu ani vlastníkem vkladní knížky nebyl a ani podle zákona neměl již povinnost platiti nedoplatek dávky z majetku a přírůstku na majetku přímo, ana berní správa použila svého oprávnění, davši si ji zaplatiti ze vkladu, s čímž žalovaný musil vždy počítati.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jest sice přisvědčiti dovolatelce, že vlastním dlužníkem dávky byl a zůstal žalovaný podle §§ 7, 54 zákona ze dne 8. dubna 1920, čís. 309 sb. z. a n. a že v § 62 (4) téhož zákona bylo stanoveno jen věcné ručení zadrženou částkou vkladů za dávku a že tedy žalobkyně, zaplativši dávku za žalovaného, platila jeho dluh, nikoli dluh vlastní. Nicméně však nelze jí přiznati nárok podle § 1042 obč. zák., a to proto, že dluh neplatila z prostředků vlastních, nýbrž z prostředků žalovaného. Prováděcí nařízení ze dne 27. července 1920, čís. 463 k citovanému zákonu stanoví totiž k odst. (4) § 62, o který tu běží, že právní jednání ve prospěch osob třetích, jež se vztahují na částky vkladů a pod., dosud neuvolněné, a jež byla uzavřena po 1. březnu 1919, jsou právně bezúčinná. Postoupil-li za těchto okolností žalovaný vkladní knížku ing. K-ovi, nelze v tom spatřovati příkaz, by žalobkyně celý vklad, tedy i onu zadrženou částku ing. K-ovi vyplatila; žalovaný ani nemohl předpokládati, že by žalobkyně jednala proti výslovnému zákonnému zákazu. Z jakého důvodu žalobkyně nedbala předpisů o zabavení části vkladu anebo proč proti nim jednala, jest nerozhodné, pokud jde o nárok podle § 1042 obč. zák., protože jednala o své újmě a na svůj vrub. Žalobkyni zbýval by podle toho proti žalovanému jenom nárok z obohacení, který však byl již odvolacím soudem s konečnou platností vyřízen, protože té části odvolacího rozsudku se dovolání nedotýká.

Čís. 11180.

Pojišťovací smlouva jest hotová, i když bylo ujednáno, že se pojištění stane účinným, až pojištěnec nabude předmětu pojištění. Pojišťo-